

การศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน
ศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิรา
ลงกรณราชวิทยาลัย*

THE STUDY OF DIGITAL INTELLIGENCE QUOTIENT OF
UNDERGRADUATE STUDENTS IN THE 21ST CENTURY AT
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY, MAHAVAJIRALONGKORN
RAJAVIDYALAYA CAMPUS

พระมหาสายัณห์ เปมสีโล¹, สำราญ ศรีคำมูล² และ สนิท วงปล่อมหิรัญ³
PhramahaSayan Pemasilo¹, Samran Srikammul² and Snit Wongplomhiran³

¹⁻³มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻³Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: wongsurin2520@gmail.com

Received 15 May 2022; Revised 27 May 2023; Accepted 22 June 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 2) เปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และคณะ และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ จำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย

* สุพระมหาสายัณห์ เปมสีโล, สำราญ ศรีคำมูล และ สนิท วงปล่อมหิรัญ. (2566). การศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย.

วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 3(3), 71-90.

PhramahaSayan Pemasilo, Samran Srikammul and Snit Wongplomhiran. (2023). The Study of Digital Intelligence Quotient of Undergraduate Students in The 21st Century at Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University.

3(3), 71-90.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 104 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบวัดความฉลาดทางดิจิทัล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.990 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test Independent) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล ด้านความมั่นคงทางดิจิทัล ด้านสิทธิทางดิจิทัล ด้านอัตลักษณ์ดิจิทัล ด้านความฉลาดทางอารมณ์บนโลกดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล และด้านการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและสื่อดิจิทัล 2. เปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและคณะ ไม่แตกต่างกัน และ 3. แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 ควรพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการรับรู้เท่าทัน ความสามารถด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล เพื่อเผชิญหน้ากับความท้าทายและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบันยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม เช่น ต้องรู้จักใช้เทคโนโลยี รู้จักเครื่องมือเทคโนโลยี และมีความเข้าใจการทำงาน กล่าวคือ ความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีวิจาร์ณญาณในการใช้เทคโนโลยี

คำสำคัญ: การศึกษา, ความฉลาดทางดิจิทัล, ศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the digital intelligence quotient of undergraduate students in the 21st century, 2) to compare the digital intelligence quotient of undergraduate students in the 21st century was classified by sex, grade level and faculties and 3) to study ways to develop the

digital intelligence quotient of undergraduate students in the 21st century. The population consisted of 1st-4th year undergraduate students, regular semester, 3 courses consisting of Bachelor of Political Science Program, Bachelor of Education Program and the Bachelor of Arts program in the second semester of academic year 2021 in the amount of 104 person by using purposive sampling and in-depth interviews with 5 experts with using purposive sampling. The research tools were an interview form and a digital intelligence test had a confidence level of 0.990. The statistics used in data analysis were Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation, t-test Independent, F-test and One-Way Analysis of Variance : ANOVA.

The results of research were concluded as follows : 1. The digital intelligence quotient of undergraduate students in the 21st century, Overall, it was at a high level with a very average level. When considering each side, it was found that all aspects were at a high level in descending order as follows : digital literacy, digital security, digital rights, digital identity, digital emotional Intelligence, digital communication, digital safety and digital use. 2. Comparison of digital intelligence quotient of undergraduate students in the 21st century classified by sex, grade level and faculties were not different which was inconsistent with the hypothesis and 3. The digital Intelligence quotient development guidelines of undergraduate students in the 21st century should develop students to knowledgeable, capable of perceiving as well as intellectual abilities, emotions and society that were necessary to live in the digital age in order to face challenges and adapt to the modern society in the digital age appropriately, for example, having to know how to use technology, know technology tools and have a working understanding, In other words, the ability to use tools to work for maximum efficiency and have discretion in the use of technology.

Keywords: Study, Digital Intelligence Quotient, The 21st Century

บทนำ

วิวัฒนาการของเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์พกพา โทรศัพท์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นและเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยที่มีเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลต่าง ๆ เข้ามาอย่างแพร่หลาย และมีอิทธิพลต่อคนในสังคมทุกเพศทุกวัย รวมทั้งวัยเด็กและเยาวชนที่ถือว่าเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ ทั้งนี้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลจึงเข้ามามีอิทธิพลกับเด็กและเยาวชนในการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ซึ่งเด็กจะใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลแตกต่างจากผู้ใหญ่ ขณะที่ผู้ใหญ่หรือผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กควรให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลอย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ และที่สำคัญควรตระหนักถึงความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence Quotient) หรือที่เรียกว่า DQ ของเด็กในยุคดิจิทัล ซึ่งความฉลาดทางดิจิทัลเป็นความสามารถทางด้านสังคม อารมณ์ และสติปัญญาที่ช่วยให้บุคคลแต่ละบุคคลเผชิญกับความท้าทายและความต้องการเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล รวมถึงช่วยให้เกิดการรู้เท่าทันดิจิทัล ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้การรู้เท่าทันดิจิทัลสำหรับเด็ก โดยเป็นการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนประกอบด้วยสถาบันครอบครัว สถานศึกษาและบุคลากร การศึกษา ภาครัฐฯ ผู้ให้บริการสื่อดิจิทัล และเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อให้เด็กตระหนักถึงการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม รวมไปถึงไม่ตกเป็นเหยื่อหรือทาสของเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลต่อไป (พีรวิษณุ คำเจริญ และวีรพงษ์ พลนิกรกิจ, 2561)

ด้วยความทันสมัยทางเทคโนโลยีทำให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้อย่างแพร่หลาย ส่งผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยปัญหาที่เกิดขึ้นบนโลกออนไลน์มีให้เป็นจำนวนมากขึ้น เช่น ปัญหาติดเกมออนไลน์ ปัญหาติดพนันออนไลน์ และปัญหาการถูกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ เป็นต้น (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2563 : 33)

ในปัจจุบันการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ได้ถูกจำกัดแค่เพียงเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะโดยผ่านสายอินเทอร์เน็ตเท่านั้น แต่ยังมีพัฒนาเทคโนโลยีทำให้อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ ทุกเวลา เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เน็ตบุ๊ก แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ อัลตราบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ และหลากหลายแอปพลิเคชัน เป็นต้น บวกกับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สายของผู้ให้บริการต่าง ๆ ทำให้การเข้าใช้

อินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่ง่ายและสะดวก ดังนั้น เมื่อเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชน ผู้ปกครองต้องให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เยาวชนตระหนักถึงการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม ไม่ตกเป็นเหยื่อของเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล กล่าวคือ ทักษะการใช้สื่อและการเข้าสังคมในโลกออนไลน์ หรือความฉลาดทางดิจิทัล นั้นเอง

จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลายของนักศึกษาปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลอย่างหลากหลายรวดเร็ว ซึ่งอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 18-23 ปี เวลาว่างหลังเลิกเรียนจะใช้สื่อดิจิทัลต่าง ๆ เช่น Facebook Line Instagram Youtube Tiktok และ Games Online เป็นต้น เพื่อผ่อนคลายความเครียด ความสนุกสนาน ผีกสมอง ความคิด เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ได้สร้างสรรค์จินตนาการ และสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มสังคมออนไลน์ โดยผ่านช่องทางการพูดคุยสนทนากับกลุ่มเพื่อน แต่ในทางตรงกันข้ามหากบริโภคสื่อออนไลน์ด้วยอารมณ์และตามกระแสสังคม ขาดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนถึงผลกระทบของข้อมูลที่ได้รับ ไม่สามารถประเมินคุณค่าและคุณภาพของข้อมูลสื่อออนไลน์ได้ และใช้เวลาว่างในการเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ตติดต่อกันหลายชั่วโมงต่อวันอาจเกิดผลกระทบต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองและสถาบันได้ เช่น ด้านการเรียน ด้านครอบครัว ด้านการทำงาน ด้านสุขภาพ ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน และด้านสังคม เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงความรู้เท่าทันทางด้านดิจิทัลของนักศึกษาและเป็นข้อมูลที่จะนำไปวางแผนส่งเสริม สร้างภูมิคุ้มกัน ความเข้มแข็งและพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมต่อไป รวมถึงสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นนักศึกษาที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ และเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และคณะ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ จำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 104 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 1 คน อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 1 คน อาจารย์ประจำคณะศาสนาและปรัชญา จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน รวม 5 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความฉลาดทางดิจิทัล เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ ระดับชั้น และคณะ

ตอนที่ 2 เนื้อหาเกี่ยวกับความฉลาดทางดิจิทัล แบ่งเป็น 8 ด้าน จำนวน 64 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นแบบมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในการทำวิจัยในมนุษย์ในการดำเนินการเก็บข้อมูล และขอหนังสือจากรองอธิการบดีวิทยาเขต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอหนังสือจากรองอธิการบดีวิทยาเขตถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ พร้อมแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมในการให้สัมภาษณ์ พร้อมนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองด้วยและรับกลับคืนด้วยตนเอง

3. นำข้อมูลจากแบบวัดความฉลาดทางดิจิทัลและแบบสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติ และเขียนรายงานสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์การทดสอบค่าที (t-test) ค่า (One-Way ANOVA/F-test) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม

ที่	ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21	ระดับความเป็นจริง		
		μ	σ	แปลผล
1	อัตลักษณ์ดิจิทัล	3.75	0.88	มาก
2	การใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและสื่อดิจิทัล	3.64	0.77	มาก

3	ความปลอดภัยทางดิจิทัล	3.67	0.97	มาก
4	ความมั่นคงทางดิจิทัล	3.84	0.78	มาก
5	ความฉลาดทางอารมณ์บนโลกดิจิทัล	3.74	0.83	มาก
6	การสื่อสารดิจิทัล	3.71	0.85	มาก
7	การรู้เท่าทันดิจิทัล	3.86	0.78	มาก
8	สิทธิทางดิจิทัล	3.82	0.84	มาก
ภาพรวม		3.75	0.73	มาก

จากตารางที่ 1 ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$ และ $\sigma = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล ($\mu = 3.86$ และ $\sigma = 0.78$) ด้านความมั่นคงทางดิจิทัล ($\mu = 3.84$ และ $\sigma = 0.78$) ด้านสิทธิทางดิจิทัล ($\mu = 3.82$ และ $\sigma = 0.84$) ด้านอัตลักษณ์ดิจิทัล ($\mu = 3.75$ และ $\sigma = 0.88$) ด้านความฉลาดทางอารมณ์บนโลกดิจิทัล ($\mu = 3.74$ และ $\sigma = 0.83$) ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\mu = 3.71$ และ $\sigma = 0.85$) ด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล ($\mu = 3.67$ และ $\sigma = 0.97$) และด้านการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและสื่อดิจิทัล ($\mu = 3.64$ และ $\sigma = 0.77$) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและคณะ ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย รวมทั้ง 8 ด้าน

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
ชาย	97	3.76	0.71	.514	.608
หญิง	7	3.61	1.03		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีเพศต่างกัน มีความฉลาดทางดิจิทัลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ชายและหญิงมีความฉลาดทางดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง 8 ด้าน จำแนกตามระดับชั้น

ความฉลาดทางดิจิทัลจำแนกตามระดับชั้น		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
ด้านอัตลักษณ์ดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	4.330	3	1.443	1.868	.140
	ระหว่างกลุ่ม	77.252	100	.773		
	รวม	81.582	103			
ด้านการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและสื่อดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.765	3	.255	.416	.742
	ระหว่างกลุ่ม	61.321	100	.613		
	รวม	62.087	103			
ด้านสื่อความปลอดภัยทางดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	1.701	3	.567	.594	.620
	ระหว่างกลุ่ม	95.378	100	.954		
	รวม	97.079	103			
ด้านความมั่นคงทางดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	2.184	3	.728	1.183	.320
	ระหว่างกลุ่ม	61.549	100	.615		
	รวม	63.733	103			
ด้านความฉลาดทางอารมณ์บนโลกดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	1.646	3	.549	.781	.507
	ระหว่างกลุ่ม	70.286	100	.703		
	รวม	71.932	103			
ด้านการสื่อสารดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.918	3	.306	.409	.747
	ระหว่างกลุ่ม	74.925	100	.749		
	รวม	75.844	103			
ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	2.423	3	.808	1.320	.272
	ระหว่างกลุ่ม	61.169	100	.612		
	รวม	63.591	103			
ด้านสิทธิทางดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.690	3	.230	.315	.814
	ระหว่างกลุ่ม	72.990	100	.730		

	รวม	73.680	103			
รวม	ภายในกลุ่ม	1.164	3	.388	.720	.542
	ระหว่างกลุ่ม	53.877	100	.539		
	รวม	55.041	103			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามระดับชั้น โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความฉลาดทางดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง 8 ด้าน จำแนกตามคณะ

ความฉลาดทางดิจิทัลจำแนกตามคณะ		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
ด้านอัตลักษณ์ดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	1.340	2	.670	.843	.433
	ระหว่างกลุ่ม	80.242	101	.794		
	รวม	81.582	103			
ด้านการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและสื่อดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.518	2	.259	.425	.655
	ระหว่างกลุ่ม	61.569	101	.610		
	รวม	62.087	103			
ด้านสื่อความปลอดภัยทางดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.665	2	.333	.348	.707
	ระหว่างกลุ่ม	96.413	101	.955		
	รวม	97.079	103			
ด้านความมั่นคงทางดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.968	2	.484	.779	.462
	ระหว่างกลุ่ม	62.765	101	.621		
	รวม	63.733	103			
ด้านความฉลาดทางอารมณ์บนโลกดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	1.130	2	.565	.806	.449
	ระหว่างกลุ่ม	70.802	101	.701		

	รวม	71.932	103			
ด้านการสื่อสารดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.443	2	.221	.297	.744
	ระหว่างกลุ่ม	75.401	101	.747		
	รวม	75.844	103			
ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.675	2	.337	.541	.584
	ระหว่างกลุ่ม	62.917	101	.623		
	รวม	63.591	103			
ด้านสิทธิทางดิจิทัล	ภายในกลุ่ม	.044	2	.022	.030	.970
	ระหว่างกลุ่ม	73.636	101	.729		
	รวม	73.680	103			
รวม	ภายในกลุ่ม	.551	2	.275	.510	.602
	ระหว่างกลุ่ม	54.490	101	.540		
	รวม	55.041	103			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีคณะต่างกัน มีความฉลาดทางดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ควรพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการรับรู้เท่าทัน ความสามารถด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล เพื่อเผชิญหน้ากับความท้าทายและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบันยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม เช่น ต้องรู้จักใช้เทคโนโลยี รู้จักเครื่องมือเทคโนโลยี และมีความเข้าใจการทำงาน กล่าวคือ ความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีวิจรณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยี

อภิปรายผล

1. ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง 8 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1.1 ด้านอัตลักษณ์ดิจิทัล จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาจัดการอัตลักษณ์ เอกลักษณ์รวมถึงชื่อเสียงในโลกออนไลน์ รวมถึงตระหนักในเรื่องบุคลิกภาพ การแสดงออกโดยการใช้สื่อดิจิทัลอย่างรอบคอบและระมัดระวังการโพสต์ข้อความ รูปภาพ และอื่น ๆ บนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ ใช้คำสุภาพ ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวผ่านบนสื่อสังคมออนไลน์ ไม่ละเมียดนำรูปภาพผู้อื่นมาตั้งรูปโปรไฟล์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอริสรา พิสิฐโสธานนท์ (2549) ที่กล่าวว่า การเปิดเผยตัวตนหรือการสร้างข้อมูลที่เป็นการระบุตัวตนในโลกออนไลน์นั้น มีข้อควรระมัดระวังก็คือ ไม่ควรเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์บ้าน เพราะผู้ไม่หวังดีอาจจะใช้หมายเลขโทรศัพท์บ้านเพื่อโทรสอบถามที่อยู่ของเจ้าของบ้านได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณภากร พรประเสริฐ (2562) ได้กล่าวสรุปว่า การสร้างข้อมูลส่วนตัวทางดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวทางดิจิทัลด้วยความระมัดระวัง เพื่อสร้างเรื่องราวของตนเองให้บุคคลอื่นในโลกดิจิทัลได้รับรู้และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น และสอดคล้องกับแนวคิดของฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล (2561) กล่าวว่า มิติของการรักษาอัตลักษณ์และข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการสร้างอัตลักษณ์ออนไลน์ การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลตนเองในสังคมดิจิทัลที่มีความจำเป็นจะต้องมีการจัดการข้อมูลของตนเอง รู้ว่าข้อมูลใดควรเผยแพร่ ไม่ควรเผยแพร่ การปกป้อง ข้อมูลส่วนบุคคล การจัดการกับความเสี่ยงของข้อมูลเกี่ยวกับตนเองในสื่อสังคมดิจิทัล

1.2 ด้านการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและสื่อดิจิทัล จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาจัดการใช้อุปกรณ์และสื่อดิจิทัลในการเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม และเกิดความสมดุลระหว่างชีวิตออนไลน์และออฟไลน์ ตลอดจนใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าหาข้อมูลและหาความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถหาข้อมูลที่ตรงกับความต้องการจากแหล่งต่าง ๆ บนสื่อสังคมออนไลน์ได้และบริหารเวลาในการใช้สื่อดิจิทัล เช่น ไอแพด แท็บเล็ต โทรศัพท์แบบสมาร์ตโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณภากร พรประเสริฐ (2562) ได้กล่าวสรุปว่า ในการใช้งานโซเชียลมีเดียและการใช้งาน

อุปกรณ์ดิจิทัล โดยสามารถจัดสรรเวลาได้อย่างเหมาะสมไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ รู้จักใช้ชีวิตออนไลน์และออฟไลน์ได้อย่างสมดุลเพื่อสุขภาพกายที่ดีในการใช้ดิจิทัล

1.3 ด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล ผลจากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะนักศึกษาไม่เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวบนสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อรักษาความปลอดภัยของตน ระวังการพูดคุยกับคนแปลกหน้าบนโลกออนไลน์ เมื่อตนเองถูกกลั่นแกล้งหรือคุกคามบนเครือข่ายสังคมออนไลน์จะหาทางแก้ไขและหยุดเล่นทันที และไม่เผยแพร่สื่อที่มีความรุนแรงและสื่อลามกอนาจารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ พร้อมทั้งไม่ตอบโต้ เมื่อถูกผู้อื่นกลั่นแกล้ง คุกคามในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับธนวัฒน์ เจริญษา และสุภาณี เส็งศรี (2563) กล่าวว่า ความปลอดภัยทางดิจิทัล เป็นความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงในโลกออนไลน์ เพื่อหลีกเลี่ยงและลดความเสี่ยงในการใช้งานสื่อดิจิทัล เช่น การถูกกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมหรือมีความรุนแรง และการเผยแพร่ภาพอนาจารในเว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งทักษะนี้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ พฤติกรรมที่มีความเสี่ยง เนื้อหาที่มีความเสี่ยง และการติดต่อที่มีความเสี่ยงและสอดคล้องกับแนวคิดของปณิตา วรรณพิรุณ และนาโชค วัฒนานันท์ (2560) ที่กล่าวไว้ว่า ความปลอดภัยทางดิจิทัล เป็นความสามารถในการจัดการความเสี่ยงในโลกออนไลน์ เช่น การกลั่นแกล้งบนอินเทอร์เน็ต การล่อลวง การคุกคาม การเข้าถึงเนื้อหาที่ผิดกฎหมายหรือเป็นอันตราย เช่น เนื้อหาที่มีความรุนแรงและความหยาบคาย สื่อลามกอนาจาร รวมถึงการหลีกเลี่ยง จำกัดและจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ บนโลกออนไลน์

1.4 ด้านความมั่นคงทางดิจิทัล จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่านักศึกษาตั้งรหัสผ่านในการเข้าใช้งานแพลตฟอร์มออนไลน์ที่คาดเดายากได้ การใช้ข้อมูลส่วนตัวในการตั้งรหัสผ่านนั้น มีความเสี่ยงอย่างมากต่อการถูกแฮ็กข้อมูล พร้อมทั้งไม่บอกรหัสเพชฌัญญูของตนเองกับผู้อื่น และมีการเปลี่ยนรหัสผ่านเป็นประจำเพื่อความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัว ตลอดจนสามารถตรวจสอบและนำโปรแกรมแอนติไวรัสกำจัดมัลแวร์ในสื่อดิจิทัลด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวรวัฒน์ เจริญสวัสดิ์ และโกมล นารัง (2558) ที่กล่าวว่า การป้องกันโปรแกรมไม่พึงประสงค์รวมถึงไวรัสและฮาร์ดแวร์ต่าง ๆ ผู้ใช้มักนิยมใช้โปรแกรมแอนติไวรัส ซึ่งใช้หลักการของการตรวจจ็บบรูปแบบที่เฉพาะเจาะจง ที่ฝังในโปรแกรม เพื่อระบุว่าโปรแกรมนั้นอันตรายหรือไม่ ทุกครั้งที่เกิดไวรัสตัวใหม่ขึ้นมาผู้ใช้ต้องมีการอัปเดตโปรแกรมอยู่เสมอ เมื่อไรก็ตามที่ไม่ได้มีการอัปเดตให้ทันเวลาอาจตกเป็นเป้าหมายของไวรัสได้

1.5 ด้านความฉลาดทางอารมณ์บนโลกดิจิทัล จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเพราะว่านักศึกษาควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ เมื่อรับรู้ข้อมูลทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์ เป็นกัลยาณมิตรกับผู้อื่นในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไม่แสดงความคิดเห็นด้วยอารมณ์ ใส่ใจความรู้สึกผู้อื่นในสังคมออนไลน์ เช่นเดียวกันกับที่ต้องการให้ผู้อื่นใส่ใจต่อตนเอง มีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นบนสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อเห็นข้อความที่แสดงถึงความเสียใจแล้วตนเองส่งข้อความตอบเพื่อให้กำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณกร พรประเสริฐ (2562) ได้กล่าวสรุปว่า การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง เมื่อมีการสนทนาทางดิจิทัลที่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่พึงใจและรู้จักการทะเลาะในการใช้งานอุปกรณ์ดิจิทัล เพื่อให้เกิดการใช้งานในสังคมออนไลน์ได้อย่างมีความสุข ตลอดจนสามารถใช้ช่องทางที่เอื้ออำนวยความสะดวกของเทคโนโลยีเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในโลกดิจิทัล เอาใจใส่ หรือเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในโลกออนไลน์

1.6 ด้านการสื่อสารดิจิทัล จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่านักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสื่อดิจิทัลที่ปรากฏในโลกออนไลน์ได้ การสื่อสารบนโลกออนไลน์กับผู้อื่นทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นโดยใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลได้เป็นอย่างดีผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ ตลอดจนตระหนักว่าการกระทำใด ๆ ของตนเองบนโลกออนไลน์ สามารถสืบค้นและติดตามร่องรอยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Park (2016) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การสื่อสารดิจิทัล คือ ความสามารถในการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผ่านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล รวมไปถึงการไม่ทิ้งร่องรอย การกระทำต่าง ๆ ของตนเองในสื่อดิจิทัล ซึ่งในทักขะนี้ ประกอบด้วย การทิ้งร่องรอยดิจิทัล การสื่อสารออนไลน์ และการร่วมมือออนไลน์

1.7 ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยี สื่อดิจิทัล เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ ๆ ตลอดจนแบ่งปันข้อมูลที่มีประโยชน์บนสื่อสังคมออนไลน์ให้ผู้อื่นได้อ่าน มีการประเมินผลของข้อมูลทุกครั้ง ก่อนจะนำข้อมูลมาใช้อ้างอิง และสามารถตรวจสอบข้อมูลที่ถูกและผิดบนอินเทอร์เน็ตได้ เลือกใช้สื่อดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือเพื่อการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล (2561) ที่กล่าวว่า ด้านการสื่อสารกับผู้อื่น พลเมืองดิจิทัลต้องมีความรู้ความสามารถในการเข้าถึง ใช้ สร้างสรรค์ ประเมินสังเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องมือดิจิทัล ดังนั้นพลเมืองยุคใหม่จึงต้องมีความรู้

ด้านเทคนิคในการเข้าถึงและใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ได้อย่างเชี่ยวชาญ รวมถึงทักษะในการคิดขั้นสูง เช่น ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจำเป็นต่อการเลือก ประเภท วิเคราะห์ ตีความ และเข้าใจข้อมูลข่าวสาร มีความรู้และทักษะในสภาพแวดล้อมดิจิทัล การรู้ดิจิทัลโดยมุ่งให้เป็นผู้ใช้ที่ดี เป็นผู้เข้าใจบริบทที่ดี และเป็นผู้สร้างเนื้อหาทางดิจิทัลที่ดี ในสภาพแวดล้อมสังคมดิจิทัล

1.8 ด้านสิทธิทางดิจิทัล จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาอธิบายเหตุผลอย่างเหมาะสม หากมีผู้อื่นพาดพิงในเรื่องที่ไม่เป็นจริง เมื่อแชร์ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสม พร้อมจะแสดงความรับผิดชอบและกล่าวขอโทษผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทันที เมื่อนำผลงานผู้อื่นมาใช้ต้องมีการอ้างอิงทุกครั้ง เพื่อไม่ให้ละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นบนสื่อสังคมออนไลน์ พร้อมทั้งตระหนักว่า ตนเองมีสิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ปกป้องตนเองบนโลกออนไลน์ รักษาสิทธิในความเป็นเจ้าของทางทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธันวาคม เจริญญา และสุภาณี เส็งศรี (2563 : 28-29) และปณิดา วรรณพิรุณ และนำโชค วัฒนานัน (2560) กล่าวว่า สิทธิดิจิทัลคือ ความสามารถในการเข้าใจ การรักษาสหสิทธิส่วนบุคคลตามสิทธิทางกฎหมาย รวมทั้งทรัพย์สินทางปัญญา และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อดิจิทัล การป้องกันตนเองจากคำพูดที่แสดงถึงความเกลียดชัง ซึ่งทักษะนี้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ ความเป็นส่วนตัว สิทธิทรัพย์สินทางปัญญา และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนสอดคล้องกับวิชา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2558) ที่กล่าวว่า การเคารพตนเองและผู้อื่น คือ การใช้สื่ออย่างมีมารยาท เป็นพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีมารยาท เหมาะสม มีกฎ มีวินัย และความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ไม่ขโมยหรือเป็นอาชญากรทางดิจิทัล เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์ส่วนบุคคลและลิขสิทธิ์ทางปัญญาของผู้อื่น

2. ผลเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และคณะ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะนักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่มคนเหล่านี้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ และหาช่องทางการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัย “Growing Up as Digital Natives” ซึ่งแบรนดี้บุฟเฟต์ ทีม (2557) สรุปสาระสำคัญไว้ว่า กลุ่ม (Evolving Digizen) คือ กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี ซึ่งครึ่งหนึ่งของกลุ่มนี้จะใช้

อินเทอร์เน็ตตลอดเวลาผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต โดยในชีวิตประจำวันของคนในกลุ่มนี้จะเริ่มจากการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลและใช้ เข้าโซเชียลเน็ตเวิร์กเพื่อสื่อสารระหว่างกลุ่มและหาเพื่อนใหม่ผ่านทางเฟซบุ๊ก และนอกจากนี้คนกลุ่มนี้ ยังชอบการติดตามข่าวสารผ่านทางเว็บบล็อก โดยเฉพาะ เว็บไซต์พันทิป รวมไปถึงการแบ่งปันหรือแชร์รูปภาพ พร้อมเช็คอินสถานที่แบบเรียลไทม์และเฝ้าจับตา วิถีชีวิต การแต่งตัวของเหล่าคนดัง ผ่านทางอินสตาแกรม แล้วนำมาปรับให้เข้ากับบุคลิก และรูปแบบบรรณนิยมของตนเอง โดยร้อยละ 84 ของคนกลุ่มนี้เชื่อว่าอินเทอร์เน็ต คือ แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และร้อยละ 19 ของคนกลุ่มนี้มีการเริ่มซื้อของทางออนไลน์และอีก ส่วนใหญ่ใช้ช่องทางออนไลน์เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ สิ่งที่เราสนใจ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยุชพร ทุ่งสงค์ และลักขณา สรวิวัฒน์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลจำแนกตามเพศ ผลการเรียนรู้ และรายได้ของครอบครัวพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยต้องพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการรับรู้เท่าทัน หรือความสามารถด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล เพื่อเผชิญหน้ากับความท้าทาย การปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบันยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม เช่น นักศึกษารู้ถึงความต้องการในการใช้สื่อดิจิทัล วิเคราะห์จุดแข็งของเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี และต้องรู้จักตัวเลือกของการนำไปใช้ว่า เราสามารถเลือกเทคโนโลยีและเลือกเครื่องมือที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับงานที่ทำได้อย่างเหมาะสม ตลอดถึงมีความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และที่สำคัญที่สุดมีการคิดอย่างรอบคอบและรู้ว่า เมื่อใดควรใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความฉลาดทางดิจิทัลของนิตยา นาคอินทร์ และคณะ (2564) ที่กล่าวว่า ความฉลาดทางดิจิทัลหรือความสามารถทางสังคม อารมณ์และการรับรู้ที่จะทำให้แต่ละคนสามารถเผชิญกับความท้าทายของชีวิตดิจิทัลสามารถปรับอารมณ์ปรับตัว และปรับพฤติกรรมให้เข้ากับชีวิตดิจิทัล ซึ่งจะครอบคลุมทั้งความรู้ทักษะ ทศนคติและค่านิยมที่จำเป็นหรือที่เรียกว่า ทักษะการใช้สื่อและการเข้าถึงสังคมในโลกออนไลน์นั่นเอง

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยนี้ พบว่า ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและคณะ ไม่แตกต่างกัน และได้แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ควรพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการรับรู้เท่าทัน ความสามารถด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล เพื่อเผชิญหน้ากับความท้าทายและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบันยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม เช่น ต้องรู้จักใช้เทคโนโลยี รู้จักเครื่องมือเทคโนโลยี และมีความเข้าใจการทำงาน กล่าวคือ ความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยี

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและคณะ ไม่แตกต่างกัน ตลอดจนได้แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ควรพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการรับรู้เท่าทัน ความสามารถด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมที่

จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล เพื่อเผชิญหน้ากับความท้าทายและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมปัจจุบันยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม เช่น ต้องรู้จักใช้เทคโนโลยี รู้จักเครื่องมือเทคโนโลยี และมีความเข้าใจการทำงาน กล่าวคือ ความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีวิจรรณญาณในการใช้เทคโนโลยี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ทั้งเป็นข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะรู้เท่าทันสื่อมากยิ่งขึ้น สามารถใช้งานสื่อดิจิทัลบนโลกออนไลน์ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

2. คณาจารย์ในแต่ละรายวิชาและฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรบูรณาการเนื้อหาบทเรียนหรือออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักศึกษา

3. ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรักภายในครอบครัว ซึ่งเป็นการไม่ให้นักเรียนอยู่ในโลกออนไลน์มากเกินไป และสามารถใช้งานสื่อดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย

4. ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาในเรื่องกฎหมายว่าด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีศึกษาการสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ความฉลาดทางดิจิทัลของนักศึกษาต่ออาจารย์และผู้บริหารในมหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2563). รายงานสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- ฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล. (2561). ยุคแห่งพลเมืองดิจิทัล. เรียกใช้เมื่อ 19 ธันวาคม 2565 จาก <https://www.scimath.org/article-technology/item/8659-2018-09-11-07-58-08>.
- ธนวัฒน์ เจริญษา และสุภาณี เสียงศรี. (2563). ความฉลาดทางดิจิทัลกับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21. วารสารวิจัยและนวัตกรรม สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร, 3(2), 21-29.
- นิตยา นาคอินทร์ และคณะ. (2564). 8 ทักษะ “ความฉลาดทางดิจิทัล” ของนักศึกษาวิชาชีพครูสู่การเป็นพลเมือง 4.0. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 14 (1), 1-11.
- แบรนด์บุฟเฟต์ ทีม. (2557). รู้ลึก รู้จริง Digital Natives บริโภคสายพันธุ์ใหม่ นักการตลาดต้องรู้ !! . เรียกใช้เมื่อ 19 ธันวาคม 2565 จาก <http://www.brandbuffet.in.th/2014/03/digital-natives-mindshare-research/>.
- ปณิตา วรรณพิรุณ และนำโชค วัฒนานัน. (2560). ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence). วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา, 29(102), 12-20.
- พีรวิชญ์ คำเจริญ และวีรพงษ์ พลนิกรกิจ. (2561). เด็กกับการรู้เท่าทันดิจิทัล. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม, 6(2), 22-31.
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. (2558). พลเมืองดิจิทัล. เชียงใหม่: คณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วรวัฒน์ เชิญสวัสดิ์ และโกมล นารัง. (2558). การตรวจจับโค้ดที่เป็นอันตรายบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยการวิเคราะห์สายอักขร. วารสารวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ, 5(2), 25-33.
- วรรณากร พรประเสริฐ. (2562). การพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ปกติความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วลัญชพร ทุ่งสงค์ และลักขณา สรวิวัฒน์. (2562). การศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วารสารการบริหารและนิตเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(3), 19-34.

อริสรา พิสิฐโสธานนท์ (2549). คู่มือความปลอดภัยอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

Park, Yuhyun. (2016). 8 digital skills we must teach our children. Retrieved January 30, 2021, Available from <https://www.weforum.org/agenda/2016/06/8-digital-skills-we-must-teach-our-children/> [Cited June 9, 2021].